

at kjøbe, kunde lade Stedet gaa til Auktion, og dog havde Sikkerhed om, at han, under alle Omstændigheder vilde faa $\frac{1}{4}$ af Kjøbesummen, vilde der være en langt mindre og svagere Opfordring for ham til i Tide og paa rimelige Vilkaar at enes med Jorddrothen, end naar Forholdene ikke stille sig i den Grad ulige for dem. Skal der være nogen Lighed i Stillingen, skal der være Alvor i Trykket paa begge Sider, gaar det ikke an udenvidere at opstille som almindelig Regel i saadanne Tilfælde, at selv om den, der vil sælge, har fremsat rimelige Tilbud, men disse ere vragede, skal $\frac{1}{4}$ alligevel ubetinget udbetales til Fæsterens Efterladte. De ærede Medlemmer kunne forklare Tanken; de kunne sige, at de ikke ville gaa ind paa den, men jeg tror, at man maa erkjende, at, skal der være Alvor i Situationen, skal der være Lighed, skal der være et alvorligt Tryk til begge Sider, maa Reglen fastholdes paa den Maade, som her er stet i Forslaget. — Naar navnlig det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) har omtalt enkelte Detailforandringer, er det meget vanskeligt at udtale sig derom, før man ser dem nærmere formulerede, men jeg tror ikke, det ærede Thing vil forundre sig over, at jeg, der har haft saa megen Leilighed til at overveie Spørgsmaalet, alt nu strax kan erklære, at jeg ikke kan indlade mig paa at forhøje $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$. Hvad der derimod ligger indenfor den hele Betragtningsskramme, er jeg, forsaavidt der kan være Tale om nogle Enkeltheder, som kunde indeholde en Betyggelse, hvoraf det ærede Medlem nævnte flere, naturligvis ganske villig til senere paa bedste Maade at overveie dem, baade med mig selv og med de Medlemmer, der iøvrigt maatte ville gaa ind paa Tanken. — Ved Siden af den almindelige Bestemmelse, at der skulde være den Tvang til begge Sider, som udtrykkes gjennem Salg med Indbetaling af en Fjerdedel i Statskassen, naar de Bedkommende ikke ere blevne enige inden en rimelig Tid, har jeg taget Hensyn til den Betragtning, som oftere er kommen frem, nemlig at det kunde være stridende mod Fæsteres Interesser paa forskjellige Godser, om man fremtvang en Løsning af Fæsteforholdet ved

Salg, og det er for at muliggjøre en Fortsættelse af Fæsteforholdet der, hvor begge Parter ønske det, at der ved Siden deraf er opstillet en Bet. ved hvilken Tvangsforpligtelsen til at bortfæste ved Fæsteledighed kan ophøre, og de Paagældende altsaa fritages derfor. Det er ved de omtalte Salgsplaner, hvis Forffjellighed fra de i Loven af 1854 omhandlede Salgsplaner jeg allerede har berørt. Forffjelligheden er dobbelt; den ene Forffjel har jeg fremhævet, og det er den, at medens Salgsplanerne efter Loven af 1854 ere Minimalsalgsplaner, det vil sige kun indeholde en Tilfjendegivelse af det mindste Beløb, som altid skal betales, hvorimod der ingen Grændse er for den høieste Pris, der kan fordrres, dersom Noget vil give den, skal denne Plan indeholde Grændsen baade opad og nedad. Dernæst er der imidlertid en anden meget væsentlig Forffjel, nemlig den, at medens der ved Salgsplanerne efter Loven af 21de Juni 1854 kun er Spørgsmaal om en Ret for den, hvem Salgsbevillingen gives, idet det staar til ham, i hvilket Omfang, naar og hvorledes han vil benytte den, gaar den herværende Bestemmelse ud paa, at den Paagældende skal udstede en Declaration, hvorved han forpligter sig til at sælge de fæstepligtige Gaarde til de Paagældende, der ville kjøbe for de Priser, som bevæge sig indenfor dette Minimum og dette Maximum. Her lægges altsaa Valget og Friheden over paa eventuelle Kjøberes Side, medens Besidderen derimod, saalænge han vil holde Salgsforpligtelsen horte efter den første Bestemmelse, staar som bunden til at sælge, saasnart Noget i Henhold til de godkjendte Tilbud møder og vil kjøbe. De se, mine Herrer, at dette er to meget væsentlige Forffjelligheder, hvorved disse Bestemmelser adskille sig fra Forholdet efter Loven af 21de Juni 1854. — Endelig er der fremsført forskjellige Bemærkninger med Hensyn til § 22, som omhandler Testationsretten. Det har været Regjeringens Anskuelse, at disse Bestemmelser om Testationsretten og navnlig Hovedbestemmelsen var et naturligt Supplement til den hele Lov. Jeg har meget godt set, at man kunde gjøre den formelle Bemærkning, at Lovens Konsekvens ikke strengt krævede, at